

A group of diverse young people are sitting and talking in a bright, modern setting. In the foreground, a young man with short brown hair, wearing a white and blue striped long-sleeved shirt, is looking towards a young woman. The woman has dark curly hair, wears glasses, and a blue and white plaid shirt. She is smiling and looking back at him. They are both sitting on a low wall or bench. In the background, other young people are visible, including a man in a blue shirt with white stars and a man in a maroon shirt with a colorful backpack. The setting appears to be a modern building with large windows and a bright, airy atmosphere.

Toimintaa ja kohtaamisia

Osallisuuden ja ihmisoikeus- perustaisuuden vahvistaminen ammattillisessa opettajan- koulutuksessa

Toteuttajat

Haaga-Helian (hankkeen koordinoija), Hämeen, Jyväskylän, Oulun ja Tampereen ammattikorkeakoulujen ammatilliset opettajakorkeakoulut

Kesto

1.8.2017-31.7.2019

Rahoitus

150 000 euroa (OKM) ja 5 % omavastuuosuudet

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

**Tavoitteena kehittää
toimintatapoja
yhteisöllisyydestä,
aktivoivasta otteesta
ja ihmisoikeusosaamisesta
ammattillisessa
opettajankoulutuksessa.**

Miksi aihe on ajankohtainen?

Yksinäiseksi kokee itsensä:

Pojat: 6 % , Tytöt:15 %

12 %: riittämättömyys/ uupumus

20 %: ihmissuhteiden luominen vaikeaa

Yli 20 %: esiintyminen vaikeaa

Syrjivää kiusaamista 13 %

Kiusaamisen kohteena n. 21 %,
itse kiusannut 13%

(Amisbarometri)

92,9 ei ole kokenut syrjintää

38 %: Oppilaitoksen asioihin voi vaikuttaa

39 %: Yhteisiä tapahtumia riittävästi

yli 80%: kokee oppilaitoksen turvalliseksi

70 %: ryhmässä hyvä yhteishenki

yli 10%: ryhmässä ei ole hyvä yhteishenki

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä

Tytöt: 62 % , Pojat: 75 %

42 % yliopisto- ja 35 %

ammattikorkeakouluopiskelijoista ei koe kuuluvansa opiskeluyhteisöön

Psyykkisiä oireita päivittäin 16 %

Erittäin runsas stressi 5p tai yli 18 %

Runsas stressi 3p tai yli 33 %

Psyykkisiä ongelmia 30 % (amk ja yo)

Kouluterveyskysely 2017

Amisbarometri 2017

Opiskelijabarometri 2014

YTHS kysely 2016

Eurostudent VI 2017

Syrjivää kiusaamista kokee yli 40 prosenttia kodin ulkopuolelle sijoitetuista, toimintarajoitteisista ja ulkomailla syntyneistä nuorista. Myös yksinäisyys ja luokkayhteisöön kiinnittymättömyys ovat näillä nuorilla yleisiä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat

Yhdenvertaisuuslaki, Perustuslaki

[Yleissopimus lapsen oikeuksista \(1989\)](#), [Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista \(2008\)](#) (sopimus ratifioitu Suomessa 2016)

Osallisuuden ja ihmisoikeusperustaisuuden vahvistaminen ammatillisessa opettajankoulutuksessa – mitä tarkoittaa?

Opettajakoulutus ja toimintakulttuuri

Opettajan osaaminen: asennetta, tietoa, taitoa, toimintaa

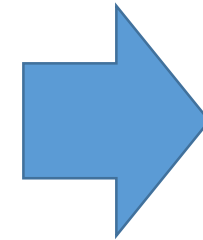
Lait, määräykset, sopimukset*

Työyhteisön toimintakulttuuri ja sen kehittäminen

Opetussuunnitelma arvot, periaatteet, tavoitteet, sisällöt, toteutus

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat

Strategia

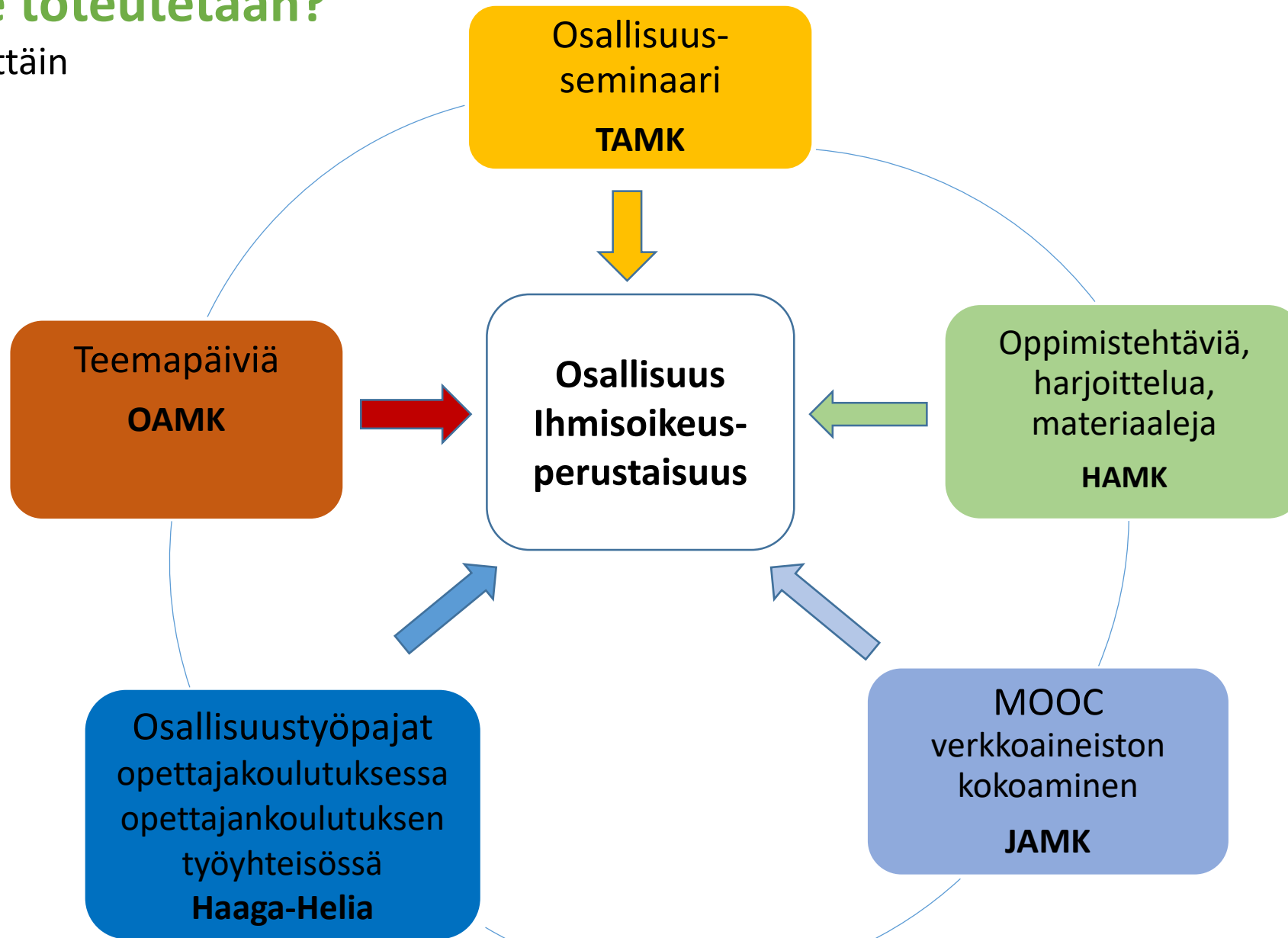
Opiskelija: Toimijuus, Osallisuus, Yhdenvertaisuus, Ihmisoikeus- ja demokratia-kasvatus-osaaminen

Miten hanke toteutetaan?

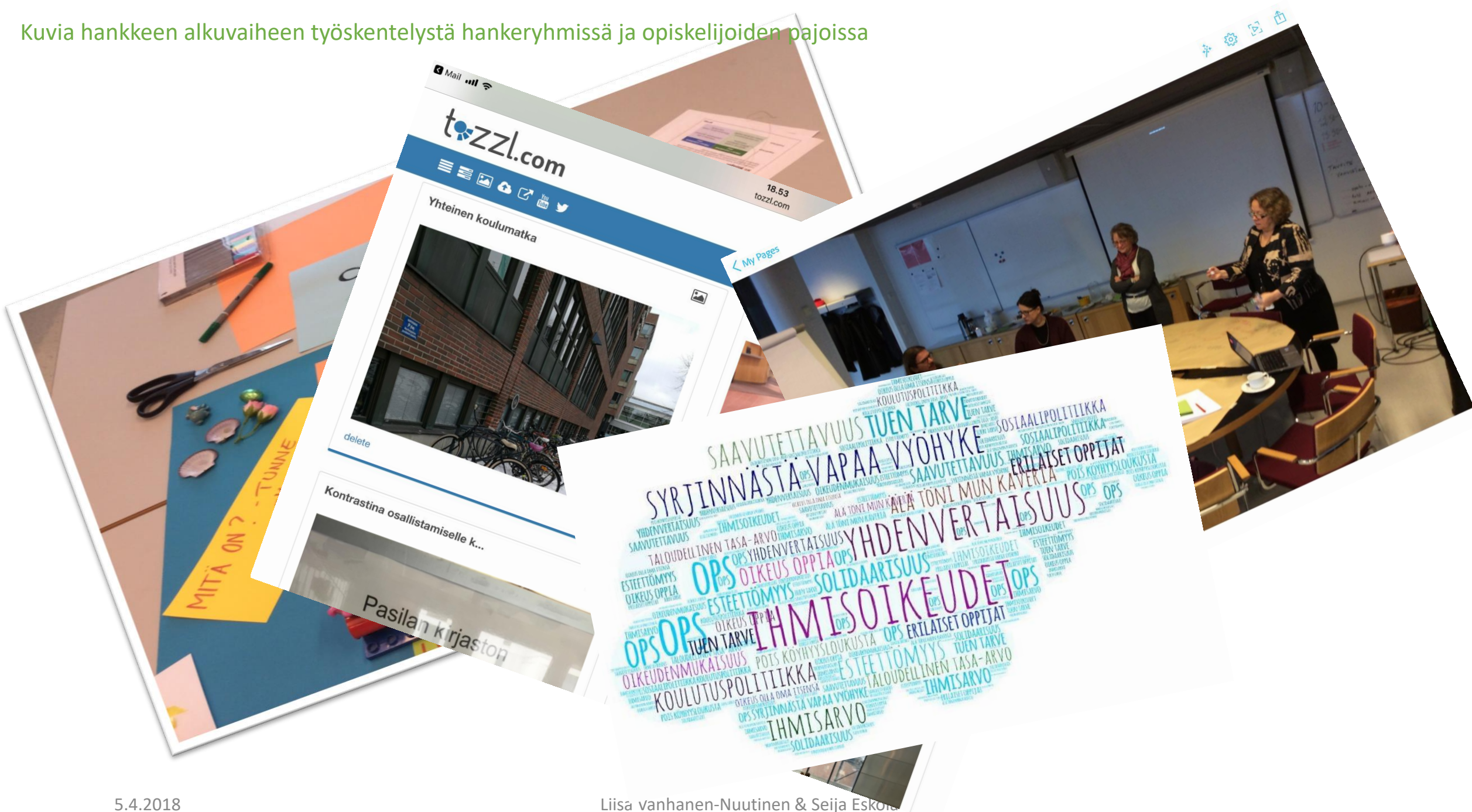
- jokaisella opettajakorkeakoululla on oma hanketyöryhmä
- kehittäminen on toteutetaan pilotteina opettajankoulutuksessa ja opettajankouluttajien yhteisöissä
- pilotteja ja niiden tuloksia arvioidaan yhdessä opettajaopiskelijoiden, opettajankouluttajien ja yhteistyötahojen (järjestöt, oppilaitokset) kanssa
- hanketyöryhmät työskentelevät säännöllisin väliajoin yhteisissä työpajoissa, joissa sparrataan kehittämistyötä ja työstetään digitaalista aineistoa opettajankoulutuksen käyttöön
- hanketyöryhmillä on yhteinen yammer-työtila
- pilottien tuloksista kirjoitetaan blogeja amkien omissa e-julkaisuissa
- toteutetaan opettajakorkeakoulujen hankkeiden ristiinarviointi syksyllä 2018

Miten hanke toteutetaan?

Vastuut työryhmittäin

Kuvia hankkeen alkuvaiheen työskentelystä hankeryhmissä ja opiskelijoiden pajoissa

5.4.2018

Liisa vanhanen-Nuutinen & Seija Eskola

Opiskelijapalauteita osallisuuspajoista 14.3. Haaga-Heliassa

*'Opin sen että **osallisuus vähentää ennakkoluuloja.***

*'Osallisuuden kokemus vahva henkilökohtaisella tasolla - kuuntelu ja valtauttaminen keskeisiä käsitteitä - **osallisuus voimaannuttaa - osallisuus yhdistää.***

*'Sain lisävahvistusta, että **osallisuus on elinehto oppimiselle ja kehittä/tymiselle***

***Sopimukset**

YK:n ihmisoikeusjärjestelmän perustan muodostavat

[Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus \(1966\)](#)

[Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva yleissopimus \(1966\)](#)

Perustaa täydentävät eri aloja koskevat yleissopimukset,

Tärkeimmät ja laajimmin hyväksytyt ovat

[Kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskeva kansainvälinen yleissopimus \(1965\)](#)

[Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus \(1979\)](#)

[Kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastainen yleissopimus \(1984\)](#)

[Yleissopimus lapsen oikeuksista \(1989\)](#)

[Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista \(2008\)](#) (sopimus ratifioitu Suomessa 2016)

Luettavaa

Männistö, P., Rautiainen, M. & Vanhanen-Nuutinen, L. (toim.) 2017. Hyvän lähteillä – Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatus opetustyössä. Jyväskylän yliopisto, Opettajankoulutuslaitos. www.demokratikasvatus.fi

Saranpää, M. 2018. Oppimisen osana – minkälainen koulutus edistää osallisuutta? Haaga-Helia eSignals 11.1.2018. <https://esignals.haaga-helia.fi/2018/01/11/oppimisen-osana-minkalainen-koulutus-edistaa-osallisuutta/>

Vanhanen-Nuutinen, L. 2017. Työtä osallisuuden edistämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi – demokratia- ja ihmisoikeuskasvatus opettajankoulutuksessa. Haaga-Helia Pedagogi 1, 4-5.

Ota yhteyttä!

liisa.vanhanen-nuutinen@haaga-helia.fi, projektipäällikkö

leena.nuutila@haaga-helia.fi

alla.lemechkova-toivonen@hamk.fi

hannele.torvinen@jamk.fi

seija.eskola@jamk.fi

laura.halonen@oamk.fi

janne.lansitie@oamk.fi

paivi.lehtonen@tamk.fi

paivi.vartiainen@tamk.fi